

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

๑. ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การบริหารจัดการขยะในระดับชุมชนสู่การขับเคลื่อนการแก้ปัญหาขยะอย่างยั่งยืน

๒. สอดคล้องกับนโยบาย

๒.๑ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๔ -๒๕๘๐)

ด้านที่ ๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

ด้านที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ด้านที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๒ ความสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๒. ยุกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้

๒.๑ พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร โปรแกรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เหมาะสมและเป็นไปตามสภาพความต้องการ และความถนัดสอดคล้องกับสถานะการณ์ของประเทศและทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลก โดยมุ่งพัฒนาประชาชนทุกช่วงวัยให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต จบแล้วมีงานทำสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓.๑ พัฒนากระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนในวัยรักการเรียนรู้ มีกระบวนการทางสังคมที่ส่งเสริมให้บุคคล กลุ่มบุคคล และชุมชนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมของชุมชน ท้องถิ่น สังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสนับสนุนการสร้างกลไกการขับเคลื่อนชุมชนในการปลูกฝังและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชน

๓.๒ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม สร้างวินัย จิตสาธารณะ อุดมการณ์ ความยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชาติและท้องถิ่น เสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมือง และมีศีลธรรมที่เข้มแข็ง รวมถึงการมีจิตอาสา โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการเพิ่มทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

ข้อสั่งการและแนวทางการปฏิบัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ)

๔. ให้ร่วมกันรักษาสีสิ่งแวดล้อมและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด

๒.๔ มาตรฐานประกันคุณภาพสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งมีประเด็นการพิจารณา ๓ ประเด็นประกอบด้วย

๑.๑ ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ความสามารถและหรือทักษะและหรือคุณธรรมเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

๑.๒ ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปหรือประยุกต์ใช้ บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม

๑.๓ ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ คุณภาพการจัดการเรียนรู้การศึกษาซึ่งมีประเด็นการพิจารณา ๕ ประเด็นประกอบด้วย

๒.๑ หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพ

๒.๒ วิทยาการศึกษาต่อเนื่อง มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ตรงตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

๒.๓ สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๒.๔ การวัดและประเมินผลผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

๒.๕ การจัดการกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องที่มีคุณภาพ

๓. หลักการและเหตุผล

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) มีมติเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตรายของประเทศ ซึ่งการจัดการขยะเป็น วาระเร่งด่วน มีสาระสำคัญให้เกิดการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน มุ่งสู่การแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีวิธีการสำคัญ ได้แก่ การลดการเกิดขยะมูลฝอยหรือขยะอันตรายที่แหล่งกำเนิดการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ซ้ำและใช้ประโยชน์ใหม่

โดยสำนักงาน สกร. ได้ขับเคลื่อนงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ในการส่งเสริมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ในระดับตนเองครัวเรือนและชุมชน ให้สามารถขยายผลสู่การปฏิบัติให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อการคัดแยกขยะให้ถูกต้องตามหลัก การใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ และสร้างวินัยให้แก่ประชาชนในการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่า เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุด ในการบริหารจัดการขยะในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดังนั้น สกร.ระดับอำเภอตะพานหิน จึงจัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้การบริหารจัดการขยะในระดับชุมชนสู่การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืน มาพัฒนาชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการขยะชุมชน อย่างเป็นเป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเป็นเชิงประจักษ์ต่อชุมชนและสังคมได้ เพื่อนำโยงสู่การสร้างรายได้ของประชาชนในพื้นที่ และสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงานระหว่างเครือข่ายที่สามารถจัดการบริหารเรื่องขยะได้

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะและสามารถดำรงตน ในการมุ่งสู่การแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนอย่างยั่งยืน และลดผลกระทบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการขยะในชุมชน เพื่อขยายผลสู่การปฏิบัติในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และสามารถเป็นต้นแบบการคัดแยกขยะได้

๓. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกันสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มที่เกิดทัศนคติที่ดีต่อกันในการบริหารจัดการ

๕. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ จำนวน ๓๓ คน ดังนี้

ผู้นำชุมชน	จำนวน ๑๓ คน
ประชาชนแกนนำ	จำนวน ๕๑ คน
ครู กศน.ตำบล	จำนวน ๑๓ คน

เชิงคุณภาพ

ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะและสามารถดำรงตน ในการมุ่งสู่การแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนอย่างยั่งยืน และลดผลกระทบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อขยายผลสู่การปฏิบัติในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และสามารถเป็นต้นแบบการคัดแยกขยะได้ สามารถนำความรู้มาพัฒนาสังคมและชุมชนได้

๖. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
๑.ประชาสัมพันธ์โครงการ	เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งประชาชน	ประชาชน ทั้ง ๑๓ ตำบล	๑ ครั้ง	๑๓ ตำบล	๑ - ๓ กรกฎาคม ๖๗	-
๒.จัดทำแผนปฏิบัติการจัดกิจกรรม	เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรม	ผู้บริหารและบุคลากรทุกคน	๑ ครั้ง	สกร.ระดับอำเภอ ตะพานหิน	๓ กรกฎาคม ๖๗	-
๓.จัดทำ/ขออนุมัติโครงการ	เพื่อขออนุมัติโครงการ	เจ้าหน้าที่งาน	๑ ครั้ง ๑ หลักสูตร	สกร.ระดับ.อำเภอตะพานหิน	๔ มิถุนายน ๖๕	-
๔.ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการ	๑.เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ๒.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน	ผู้นำชุมชน/ประชาชนทั่วไป	จำนวน ๖๔ คน	บ้านผารังหมี ต.ไทรย้อย อ.เนินมะปราง	๑๕ กรกฎาคม ๖๗	๒๐,๔๐๐.-
๕.การนิเทศติดตาม	เพื่อเป็นการหาแนวทางการแก้ไขปัญหา	งานนิเทศติดตามงาน	๑ ครั้ง	บ้านผารังหมี ต.ไทรย้อย อ.เนินมะปราง	๑๕ กรกฎาคม ๖๗	-
๖.สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน	เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน/นำผลที่ได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป	เจ้าหน้าที่งาน	๑ เล่ม	สกร.ระดับอำเภอ ตะพานหิน	๓๐ กรกฎาคม ๖๗	-

๗. งบประมาณ

ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๗ แผนงาน : พื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผู้รับบริการการศึกษาจากระบบ งบดำเนินงาน กิจกรรมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน รหัส ๒๐๓๓๔๓๕๐๐๐๒๐๐๒๐๐๐๐๐๐ แหล่งของเงิน ๖๗๑๑๒๐๐ จำนวน ๒๐,๔๐๐ บาท (สองหมื่นสี่ร้อยบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

- ค่าจ้างเหมารถบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน ๒ คันๆละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๖๔ คน x ๗๐ บาท x ๑ มื้อ เป็นเงิน ๔,๔๘๐ บาท
- ค่าอาหารว่างพร้อมน้ำดื่ม จำนวน ๖๔ คน x ๒๐ บาท x ๒ มื้อ เป็นเงิน ๒,๕๖๐ บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๕ ชั่วโมง x ชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ค่าสถานที่ เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ค่าป้ายไวนิลโครงการ จำนวน ๑ ผืน เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ค่าวัสดุ เป็นเงิน ๘๖๐ บาท

รวมทั้งสิ้น

๒๐,๔๐๐ บาท (สองหมื่นสี่ร้อยบาทถ้วน)

๘. แผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ ๑ (ต.ค.- ธ.ค.๖๖)	ไตรมาสที่ ๒ (ม.ค. - มี.ค. ๖๗)	ไตรมาสที่ ๓ (เม.ย. - มิ.ย.๖๗)	ไตรมาสที่๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๗)
ส่งเสริมการเรียนรู้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับชุมชนสู่การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืน	-	-	-	๒๐,๔๐๐

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. นายเกรียงไกร ทองศักดิ์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอตะพานหิน
๒. นายวพน เกษภาพร	ครู คศ.๑ หัวหน้ากลุ่มงานจัดการศึกษา
๓. ว่าที่ ร.ต.หญิง รัชฎาภรณ์ เมฆอำ	ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
๔. นางสาววัชรพรรณ คำสะดี	ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
๕. ครู กศน.ตำบล ทุกตำบล	

๑๐. เครือข่าย/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ผู้นำชุมชน
- ศูนย์ไร่ไชเคิลขยะ บ้านผาเรียงหมี่ หมู่ที่ ๓ ตำบลไทรย้อย อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

๑๑. โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

- กิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
- กิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
- กิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
- กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะและสามารถดำรงตน ในการมุ่งสู่การแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนอย่างยั่งยืน และลดผลกระทบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อขยายผลสู่การปฏิบัติในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และสามารถเป็นต้นแบบการคัดแยกขยะได้ สามารถนำความรู้มาพัฒนาสังคมและชุมชนได้

๑๓. ดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัดผลผลิต

๑. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจในการเข้ารับบริการ
๒. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๘๐ ได้รับความรู้ความเข้าใจตามหลักสูตร

ตัวชี้วัดผลลัพธ์

๑. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในระดับดีขึ้น
๒. ผู้เข้ารับการอบรมได้รับมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะและสามารถดำรงตน ในการมุ่งสู่การแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนอย่างยั่งยืน และลดผลกระทบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

๑๔. การติดตามและประเมินผล

๑. การประเมินความพึงพอใจผู้รับบริการ
๒. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ
๓. การติดตามประเมินผลรายกิจกรรมและรายไตรมาส

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การบริหารจัดการขยะในระดับชุมชน

สู่การขับเคลื่อนการแก้ปัญหาขยะอย่างยั่งยืน

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ณ บ้านผารังหมี หมู่ที่ ๓ ตำบลไทรย้อย อำเภอนิคมบ่งช้าง จังหวัดพิษณุโลก

วัน/เวลา	เนื้อหากิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๐๗.๐๐ - ๐๗.๓๐ น. ๐๗.๓๐ - ๐๘.๓๐ น.	- รับลงทะเบียนที่ สกร.ระดับอำเภอดงปาดะ - เดินทางศึกษาดูงาน ณ ศูนย์รีไซเคิลขยะ บ้านผารังหมี หมู่ที่ ๓ ตำบลไทรย้อย อำเภอนิคมบ่งช้าง จังหวัดพิษณุโลก	เจ้าหน้าที่งานฯและ คณะครู สกร.ระดับอำเภอดงปาดะ
๐๘.๓๐ - ๐๘.๔๕ น.	- ชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของโครงการ	เจ้าหน้าที่งานฯและ
๐๘.๔๕ - ๐๙.๐๐ น.	- พิธีเปิด โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การบริหารจัดการขยะในระดับชุมชนสู่การขับเคลื่อนการแก้ปัญหาขยะอย่างยั่งยืน - โดย นายเกรียงไกร ทองศักดิ์ ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอดงปาดะ ประธานในพิธีเปิด	เจ้าหน้าที่งานฯ
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	๑.วิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่อง ๑.ประวัติความเป็นมาและการเปิดศูนย์รีไซเคิลขยะ ๒.เรื่องการบริหารจัดการขยะให้ประสบความสำเร็จของศูนย์รีไซเคิลขยะ บ้านผารังหมี ดังนี้ ๑. การคัดแยกขยะ ๒. การจัดการขยะแบบธนาคาร และตลาดนัดขยะ ๓. การแปรรูปขยะของกลุ่มในรูปแบบต่างๆ ๔. ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการขยะของชุมชน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ การบริหารจัดการขยะชุมชนยั่งยืน	นางสุดใจ ชมภูมี
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหาร	
๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	๑.วิทยากรนำให้ความรู้ให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้เยี่ยมชมและเปลี่ยนเรียนรู้ตามฐานเรียนรู้ดังนี้ ๑. ฐานการเรียนรู้กองทุนขยะเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อม ๒. ฐานการเรียนรู้อัตลักษณ์ ศูนย์รีไซเคิลขยะ บ้านผารังหมี ๓. ฐานการเรียนรู้ ตลาดนัดขยะ และผลิตภัณฑ์การแปรรูปจากขยะในชุมชน	นางสุดใจ ชมภูมี
๑๕.๐๐ น. ๑๖.๐๐ น.	- แลกเปลี่ยนและสรุปองค์ความรู้ ส่งตัวแทนนำเสนอที่ได้รับความรู้จากการศึกษาดูงาน และประโยชน์ที่ได้รับจากการบริหารจัดการขยะในชุมชน ของบ้านผารังหมี	คณะครู สกร.ระดับอำเภอดงปาดะ
๑๖.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ๑๖.๓๐ - ๑๘.๐๐ น.	- การวัดและประเมินผล /แบบทดสอบหลังเรียน - ประเมินผลความพึงพอใจ - เดินทางกลับ ถึง สกร.ระดับอำเภอดงปาดะ	คณะครู สกร.ระดับอำเภอดงปาดะ

หมายเหตุ : กำหนดการนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตร โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การบริหารจัดการขยะในระดับชุมชน
สู่การขับเคลื่อนการแก้ปัญหาขยะอย่างยั่งยืน
จำนวน ๖ ชั่วโมง

๑.ความเป็นมา

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านบรรจภัณฑ์ และการเปลี่ยนแปลงชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน ทำให้ขยะกลายเป็นปัญหาทางสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของประเทศ ปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่สัดส่วนขยะย่อยสลายได้กลับลดลง ทำให้ปัญหาขยะตกค้างกลายเป็นวาระแห่งชาติ การบริหารจัดการขยะจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับเรื่องดังกล่าว เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญในการเร่งรัดแก้ไขปัญหามลพิษจากการจัดการขยะ ที่ทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามนโยบายในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยตาม Roadmap จำนวน ๓ ขั้นตอน ได้แก่ การแก้ปัญหาขยะเก่า ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นใหม่ วางระเบียบมาตรการรองรับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียที่เป็นอันตราย และการสร้างวินัยของคนในชาติ การส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะ และเพื่อให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปตามนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ซึ่งถือเป็นวาระแห่งชาติ และเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีผลในทางปฏิบัติ

ดังนั้น สกร.ระดับอำเภอตะพานหิน จึงจัดทำ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การบริหารจัดการขยะในระดับชุมชนสู่การขับเคลื่อนการแก้ปัญหาขยะอย่างยั่งยืนมาพัฒนาชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการขยะชุมชน อย่างเป็นป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเป็นเชิงประจักษ์ต่อชุมชนและสังคมได้ เพื่อนำไปสู่การสร้างรายได้ของประชาชนในพื้นที่ และสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงานระหว่างเครือข่ายที่สามารถจัดการบริหารเรื่องขยะได้

๒. หลักการของหลักสูตร

การบริหารจัดการขยะในชุมชน เป็นหลักสูตรที่ต้องการให้กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจวิธีจัดการขยะ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการจัดการขยะในสังคมและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีหลักการของหลักสูตร ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรปฏิบัติการเพื่อดำเนินการคัดแยกขยะ นำกลับมาใช้ประโยชน์ และลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะนำไปกำจัดอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น
๒. เป็นหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะ
๓. เป็นหลักสูตรเพื่อสร้างแนวทางการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะและสามารถดำรงตน ในการมุ่งสู่การแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนอย่างยั่งยืน และลดผลกระทบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน เพื่อขยายผลสู่การปฏิบัติในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และสามารถเป็นต้นแบบการคัดแยกขยะมูลฝอยได้
๓. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกันสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มที่เกิดทัศนคติที่ดีต่อกันในการบริหารจัดการขยะในชุมชน เพื่อตระหนักถึงความสำคัญและสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนได้

๔. จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ และปัญหาที่เกิดจากขยะมูลฝอยในประเทศไทย

๒. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจการคัดแยกวัสดุ การนำกลับมาใช้ใหม่ รู้วิธีการขยะโดยอาศัยหลัก ๓ R ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการจัดการขยะในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. เพื่อปลูกฝังค่านิยม และสร้างจิตสำนึกในการช่วยกันแก้ปัญหาขยะ

๕. กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้นำชุมชน จำนวน ๑๓ คน

๒. ประชาชนแกนนำ จำนวน ๕๑ คน

๓. ครู กศน.ตำบล จำนวน ๑๓ คน

๖. ระยะเวลา รวม ๖ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ ๓ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	สถานการณ์ขยะในประเทศไทย สาเหตุและปัญหาขยะ เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ขยะในประเทศไทย	๑. เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ปัญหาขยะในประเทศไทย	๑. นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการจัดการขยะในประเทศไทย ๒. สถานการณ์ขยะในปัจจุบันที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ โดยใช้กระบวนการ -ยกตัวอย่างชุมชนต้นแบบ ในการบริหารจัดการขยะ -นำเสนอปัญหาขยะแต่ละชุมชน พร้อมอธิบายหาวิธีการแก้ไข และการประชาสัมพันธ์ในชุมชนเรื่องขยะ - ศึกษาข้อมูลจากเอกสารประกอบการบรรยาย - วิทยากรและผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน - การติดตามหลังการจบหลักสูตร	๑๕ นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒	การคัดแยกวัสดุ การนำกลับมาใช้ใหม่ ตามหลัก ๕ R	เพื่อให้ทราบวิธีการคัดแยกขยะตามหลัก ๓ R	การคัดแยกขยะ ตามหลัก ๕ R ๑. Reduce การลดปริมาณขยะ โดยลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีบรรจุภัณฑ์สิ้นเปลือง ๒. Reuse การนำมาใช้ซ้ำ เช่น ขวดแก้ว กล่องกระดาษ กระดาษพิมพ์หน้าหลัง ๓. Repair การซ่อมแซมแก้ไขสิ่งของต่าง ๆ ให้สามารถใช้งานได้ ๔. Reject การหลีกเลี่ยงใช้สิ่งที่ก่อให้เกิดมลพิษ ๕. Recycle การแปรสภาพและหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ โดยนำไปผ่านกระบวนการผลิตใหม่	- บรรยาย - สาธิตการคัดแยกวัสดุและการแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่	๓๐ นาที	๓๐ นาที
๓.	การบริหารจัดการขยะ	เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจวิธีการบริหารจัดการขยะ	Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ๑. กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤติ (ขยะมูลฝอยเก่า) ๒. สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่) ๓. วางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	- แลกเปลี่ยนและสรุปองค์ความรู้ - การวัดและประเมินผล / แบบทดสอบหลังเรียน - ประเมินผลความพึงพอใจ	๓๐ นาที	๓๐ นาที

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔.	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะ	การปลูกฝังค่านิยม และสร้างจิตสำนึกในการช่วยกันแก้ปัญหาขยะ	สร้างวินัยของคนในชุมชน มุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน - ให้ความรู้ประชาชน - บังคับใช้กฎหมาย	-การบรรยาย กระบวนการแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็น/ซักถาม	๑๕ นาที	
๕.	เรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ประสบความสำเร็จของศูนย์รีไซเคิลขยะ	๑.เพื่อสร้างการรับรู้ปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน	สร้างการรับรู้ปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ๑.ทราบถึงปัญหาขยะในครัวเรือน/ชุมชน ๒.สร้างความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการลดในการคัดแยกขยะและลดปริมาณขยะ	-การบรรยาย กระบวนการแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็น/ซักถาม	๓๐ นาที	
๖.	ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการขยะของชุมชนปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ การบริหารจัดการขยะชุมชนยั่งยืน	๑.คนในชุมชน มีความรู้ และความสามัคคีกันในชุมชนพร้อมที่จะแก้ปัญหาไปด้วยกันและมีความสามารถของประชาชนในชุมชน และมีหน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการโครงการธนาคารขยะ และการสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชน	๑. การประชุมและนำปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนมาตั้งเป็นประเด็นและแก้ไขปัญหา ๒.การวางแผนของขับเคลื่อนในการบริหารจัดการขยะของคนในชุมชน ๓.การตั้งเป็นศูนย์รีไซเคิลขยะของชุมชนว่ามีวิธีการอย่างไร ๔.การบริหารเรื่องงบประมาณ บุคลากรของคนในชุมชนแบ่งหน้าที่กัน	-การบรรยาย กระบวนการแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็น/ซักถาม	๓๐ นาที	๑๕ นาที
๗.	การจัดการขยะแบบธนาคาร และตลาดนัดขยะ	๑.เพื่อให้สมาชิกได้ฝึกฝนการคัดแยกขยะในภาคครัวเรือนจากแยกขยะที่สามารถรีไซเคิลได้นำไปฝากกับ ธนาคารขยะ	๑.การฝึกฝนการคัดแยกขยะในภาคครัวเรือนจากแยกขยะที่สามารถรีไซเคิลได้นำไปฝากกับธนาคารขยะ ๒.การสร้างการรับรู้การมีรายได้จากการบริหารธนาคารขยะ	-การบรรยาย กระบวนการแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็น/ซักถาม	๑๕ นาที	๑๕ นาที

		๒.เพื่อสะสมเป็นรายได้จากธนาคารขยะจึงเป็นการส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอยที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้คัดแยก ๓.เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีเพื่อการคัดแยกขยะไปในตัวและยังสามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยภายในชุมชนได้ จัดเก็บ และกำจัดขยะมูลฝอยอีกด้วย	๒.การบริหารจัดการธนาคารขยะ การแบ่งฝ่าย แบ่งหน้าที่ในการทำงานเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน			
๘.	การแปรรูปขยะของกลุ่มในรูปแบบต่างๆ	-นำขยะที่รวบรวมจากชุมชนไปขาย -นำขยะจากเศษพลาสติกต่างๆ หรือมูลฝอยไปเพิ่มมูลค่าแปรรูปโดยการประดิษฐ์ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ -นำขยะย่อยสลายไปแปรรูปเป็นปุ๋ยหมักเพื่อปลูกพืช	๑.ความรู้เรื่องขยะที่ชนิดใดที่สามารถนำมาแปรรูปได้ และต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์จากขยะได้ ๒.การนำวัสดุในขยะที่ทิ้งจากชุมชนมารีไซเคิลหรือหมักทำปุ๋ยได้ ๓.ขยะที่ไม่สามารถรีไซเคิลควรนำไปเข้ากระบวนการเปลี่ยนขยะให้เป็นพลังงานได้	-การบรรยายกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น/ซักถาม	๑๕ นาที	๓๐ นาที
๙.	การเรียนรู้ตามฐานเรียนรู้และการประชาสัมพันธ์ชุมชน	๑.จัดอบรมเสริมความรู้เรื่องการจัดกาขยะ ของคนในครัวเรือน ตลอดจนเสริมทักษะการจัดการ	๑. ประวัติความเป็นมาและการเปิดศูนย์รีไซเคิลขยะ ๒.เรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ประสบความสำเร็จของศูนย์รีไซเคิลขยะบ้านผารังหมี่	การเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้โดยมีวิทยากรบรรยายให้ความรู้ตามฐานดังนี้ ๑. ฐานการเรียนรู้กองทุนขยะเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อม	๑๕ นาที	๑ ชม.

		ขยะในครัวเรือนและการใช้ประโยชน์จากขยะในชุมชนจนส่งผลให้ชุมชนเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการขยะและหน่วยงานสามารถเข้ามาศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ ๒.สร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกในชุมชนให้สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ต่อผู้อื่นได้		๒. ฐานการเรียนรู้อัตลักษณ์ ศูนย์ไร่ไชเคิลขยะบ้านผารังหมี่ ๓. ฐานการเรียนรู้ตลาดนัดขยะ และผลิตภัณฑ์การแปรรูปจากขยะในชุมชน		
--	--	--	--	--	--	--

สื่อการเรียนรู้

๑.คู่มือการบริหารจัดการขยะชุมชน สื่อบุคคล แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และการศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่

๒. ศูนย์ไร่ไชเคิลขยะ บ้านผารังหมี่ หมู่ที่ ๓ ตำบลไทรย้อย อำเภอนีนะมะปรางจังหวัดพิษณุโลก

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ก่อนอบรม และหลังอบรม

๒. การประเมินความพึงพอใจ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร

๒. แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (แบบ กศ.ตน.๗ (๑))

๓. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ กศ.ตน.๑๐)

๔. แบบติดตามผู้เรียน (กศ.ตน.๒๒)

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐